

Womhaj Bóh!

Cyfrlo 34.
26. augusta.

Lětnik 10.
1900.

Szerbske njedzelske kopjenka.

Wudawaju so kóždy sobotu w Šmolerjez knihiczišcezetni w Budyšcinje a su tam dostacž sa šchwórtlětnu pschedplatu 40 np.

11. njedzela po śwj. Trojizy.

1. Kor. 15, 10.

„Ale s Božeje hnady šym ja to šchož šym, a jeho hnada na mni njeje podarmo była.“

Někotryžkuliz, kiž je dženšnišche śwj. sczenje nutrnje cžital, budže šebi prajicž: Farisejski a zlonik staj šebi tola prawje napschecziwnaj! Farisejski šo khwali teho šnadneho, šchož je k šwojej šamšnej cžesczi cžinil a zlonik dyrri ponižnje na šwoju wutrobu, dokelž nicžo k Božej cžesczi cžinil njeje. My wobdžiwamy zlonika dla jeho ponižnosće a sanjehamy farisejskeho dla jeho hordosće; wěšće staj šebi jara napschecziwnaj cžlowjekaj, kotrejuž tón šnjes nam psched wrczi staji; ale w jenej wězy staj jedyn kaž drugi: wobaj hišcže nicžo po Božej woli cžiniloj nještaj, wobaj staj jenož sa šwojim šamšnym dobytkom stejaloj, hladajštaj na to, šo byšhtaj něšcho byłaj na šwěcže, jedyn psches šwoje duchowne waschnje, drugi psches šwětno bohatstwo, a woběmaj pomhašche k temu šjebanje, mjenujzy šamošjebanje.

Woběmaj stupi w dženšnišchej śwj. epistoli muž napschecziwo, kiž je wopradowže wulke a wažne džělo w šnjesowej šlužbje cžinil a kiž je tola w zlonikowej ponižnosći wostał. To je śwj. japoschtol Pawol, kiž w zlonikowej ponižnosći njeschestanje, na šwoju wutrobu bijo wušnaje: „Šódny nješšym, šo mi japoschtol rěkaju“, kotrehož proštw a wo hnadu pač je wuššychana, dokelž šo wješele khwalicž móže: „S Božeje hnady šym to, šchož

šym!“ A hišcže wjazy hacž to: wón šmě tež powjedacž wo tym, šchož je cžinil, a to je sawěšće wjazy hacž hubjene pošćenje a šnadne dary farisejske, wón móže wo wulkich a wjele džělach sa Bože kralestwo powjedacž, kaž je „wjele wjazy džělač, dyžli woni wschitzy“, ale jeho wutroba je šprawna, jeho ponižnosć wopradowžita: niz šebi šamemu, ale Bohu dawa wón cžescž pschispomnjo: „niz pač ja, ale Boža hnada, kotraž šo mnu je“.

Někotryžkuliz kšescžijan, kiž šo s tutym mužom polnym wěry a hnady pschiruna, pokhili šwoju głowu a pschehladijo šwoje žiwjenje nješwaži šo, prajicž: „s Božeje hnady šym ja to, šchož šym“. Šso jemu šda, jako by wjele mjenje džělač hacž wschitzy drusy, jako by wo šebi prajicž dyrbjal, šo runje kaž zlonik nicžo k Božej cžesczi cžinil njeje. Wón šo šuano potom prascha, kač móže šo to tola štačž, šo tež ja śwj. Pawolemu khwalobnemu khěrlušchej pschihłošuju a šo móhł tež ja kaž wón wuczahnyčž a po kraju abo po morju, mješ pohanami a židami něšcho cžinicž k Božej cžesczi!

Tole je móžno sa muža abo žonu, hdyž šwěru jo chzetaj, a śwj. epistola pokáže k temu tež pucž. Woni dadža šo najprjedy „dopomnicž na ewangelijon“, kaž śwj. Pawol jow praji a „wošmu jo pschezo s nowa horje a steja w nim tež“, je ewangelion wo šhryštufowym kšičižu, jeho šmjerczi a horjestacžu, šo je wón sa našche hrěchi wumrjel a dla našcheje prawdosće šbudženy. Šdyž w tutej wěry steja, dha steja w hnadže, šu hižo něšcho s Božeje hnady, mjenujzy kšescžijenjo. To je dobry

zapoczątk- S tym je tež śwj. Paweł zapoczął, jako swoju kampanu wolu a wschē sarisejske skutki puszczi. A potom bo śwēru bēdza pschecziwo hrēchej, kiž jich pschezo hišchēze dżerzi, dadza sibi śwēru wot sbożnika pomhać, jón wschēdnje pschewinnyć a swuczujā sō w Bożich puczach. Czi sōnu wschitke starosće na teho sijnesa, cziinja wjēsele, sctoz je jim kasane a hladaju na kōnz, sō njeby jeno „Chrystuś ja naś“, ale tež „Chrystuś w naś“ rēkało. Tak budza s czašom wēsczi a wobstajni w swojim kische- sczijanstwie, njehnuczi wot skały nadzije a wēry, nihdy njewopuszczeni wot saczucza: ja njejsym dostojny wscheje smlinosće a śwērnosće a tola tež pschezo pośhljuni s tym dowērenjom: „S Božeje hnady sōm ja to, sctoz sōm“.

A tak steji wobhnadżeny kische sczijan srijedza w dżelā- nju a njewē kał. Hacž runjež njewuczejnje, sō by pohā- now a židow wobrocził, dha wobdżēli sō tola śwēru na wschēch skutkach kische sczijanskeje lubosće. Sōnāno sapowjedzi sibi wjēsele, njech je dwōjny ja tydžen abo niz, sō by druhemu žohnowanje pschinjeśł, sōnāno dawa džel swojich kublōw, dżepatł abo mjenje, sō by lubej khdobje pomhał: jehō wutroba je swōlniwa, jehō lubosć sōprawna. W śwēr- nosći khodzi psched Bohom a cżłowjekami a njehlada na to, sō wjazny dżēla, hacž druśny, ale na to, sō tak wjele s dżakownosću cżini, hacž mōže. Słaj, to rēka: „S Božeje hnady sōm ja to, sctoz sōm“.

Samjeń.

Puczowanie po Bożim piśmje

abo

tajke myśle nadeńdżech, Boże kłowo cżitajo.

Podawa śwērnny cżitał „Pomhaj Bōh-a“.

1. knihi Mōjsajowe.

(Potraczowanie.)

12. st a w .

Abramowe polowanie, puczowanie, kschiz a nusa.

I. Sctuczka 1—8. Abram, ja noweho sapoczerja w dalschim roswiwanju stawisnow wscheho sboža pomolany, dostanje kasnju Božu, sō ma wopuszczicž sōwōj wōtznny kraj a sōwoje pscheczestwo, a sō ma do kraja cżahnyć, kotryž ma sō jemu hāle pokasacž. Wēryazy slobjenju, kotrež je sō jemu ja sōame czašny dostale, poślucha wōn Božej woli a pschichedski se sōwojej mandzelskej Sarai a se sōwojeho bratrowym sōnom Lotom do Kanaana, sōnōni w haju More pola Sichea, sō je na kōnzny sōwojeho puczowanja.

A Sines dżesche pschi sōwjenju w Urje Kchaldejskej k Abramej: Dži se sōwojeho kraja a wot sōwojeho pscheczestwa a se sōwojeho wōtznego doma do kraja, kotryž tebi dženka hišchēze s mjenom njepomjenuju, ale na prawy czaš tebi pokasam, sō by tam wostał.

A ja cžu cže tam, najebacž teho, sō nētko njeje žanych wu- hladow na to, dokelž je sō twoja mandzelska njepłodna wupokasala, wulki a wujnamjenjeny lud sčzinić, a cžu tebe se wschēm cžēlnym a duchownym sbožom požohnowacž a tebi ja twōj czaš a ja wschōn czaš po tebi wulke mjeno sčzinić: a budžesč tež ja druhich požohnowanje, dokelž postaju tebe ja śwētko, kotrež śwēczi do cžē- nojće na tutym śwēcze.

Słaj, ja cžu druhich jenož potom požohnowacž, hdyž sō prawje k tebi maja, sō pak twoji njepscheczestwo, dha cžu to mēcž ja njepscheczestwo pschecziwo mi. Sa cžu požohnowacž tych, kotryž tebe požohnuju, a cžu wolleć tych, kotryž tebe budza wolleć; a postaju tebe ja srijedzišchēzo wscheho dotalnego cżłow- sctego naroda, dokelž psches teho, kotryž pschichodnje wot twojeho cžēla pschindže, budza nēhdy we tebi požohnowane wschitke narody na semi.

Do teho stejese kłowo wo slobjenju žōnsctego sōmjenja jako samolutka hwēda na njeby; s Abrahamowymi stawisnami nje- ponuri sō Boža sbožna rada jenož po kłowje slobjenja s nowa lubosnje do wutrobow, ale saplecze sō sōama do cżłowskich stawisnow.

Prēni śwēt bēche sōhubjeny psches straschny Boži sūd, pschē- lijeńzu, śwēt po lijeńzy pak runasche sō sahe došč hrēchnemu narodej do lijeńzy; tak mējesche lubosć Boža, kotraž njecha sōhubicž a sctahēz, ale kotraž cže sōdžerzecz a twaricž, nēšto nowe sapoczeć: wona sōwaja sōwajsi hnady po wošobje. S Noachom drje bēche Bōh hižo sōwajst sōwajst, tola po nim rjadowasche Bōh, spominajo na lijeńzu, pschirodu a jeje mozy; tak bēche sōwajst drje sctit a sctitowanje, sō sōhubjenje s nowa njepschindže, tola sctit a mōz pschecziwo hrēchej wōn njechowasche. Tola cżłowstego hrēcha dla je pschiroda podata do knicžomnosće a sōmjerzje. Teho dla je pschiroda hrēchnitkam se sōwojim žohnowanjom ja sctazjenje, ja podacze do pohanskich hrēchow, pschiwērow a njewēry; sōmo Semowy narod, hospoda njewomasaneho sōbinawanja Božeho, pocza bycž liwki a lēni, proste wōczko pocza bycž sctibalojte, sōmōn Tharahowy, Abrahamowa wōtznony dom hajesche a pēstonjesche pohanske wēski. Tak žalōsnu mōz mējesche hrēch; s njej mōžesche jenicžny tamna lubosć wumoz, kotraž sō roskudzi, sō cže sōama bycž s cżłowjekom. A sō by tole sctłowjeczenie Boha, kotrež je sō stało w Jesuśu Chrystuśu, tele njewuślōdžomne potajnstwo wēcžnosćow pschihoto- wało, temu sctłuzicž mējachu Bože sōwjenja s Abrahamoweho czaša sōm.

Psches wēru pośluchasche Abram Božej pschikafni, a njewjedžo, hdy pschindže, woteńdže tola sō wōtznego doma. Tola bēche sō- jemu tale kroczel jehō pośluchnosće trochu polōžila, dokelž tež Tharah, Abrahamowy nan, po teje pschikafni sō mējesche a sō se sōwojej sōwōjbu s Abrahamom na pucz poda. Tōn pak wosta se sōwojimi w Haranje, doniž tam njewumrije.

Bo nanowej sōmjerzci cžehnjese Abraham wotbal precž, pak sōma sō dopomniwsi, sō je sō Boža wola hāle na spoczątku stała, pak dopomnjeny na to wot Boha sōameho psches nowe sōwjenje, sō by tež wuśchol sō wōtznego doma, kaž bē Sines jemu pschikafal. A tež tuta druhu kroczel sō jemu polōži, dokelž tež Lot sōnim cžehnjese. Abraham pak bē 75 lēt stary, hdyž s Harana cžehnjese, l. 2083 po stwor. śwēta.

Tak wsa Abraham, kotryž bēche nētko sō wjednikom wschēch puczowanjom, kaž bēche to srijedy Tharah byl, hdyž woni s Urje Kchaldejskej wuczahnychu, sōwoju žonu Saraju a Lotu, sōwojeho njebocžicžkeho bratroweho sōna a wschitke sōwoje a jehō sōmoženje, wozny, hōwjadla, kōsy, wōśly a wjelbludy, kotrež bēchu sōromadziłi, a dusche, wotrocžkow a sctłuzobne dżowki, kotrež bēchu sibi w Haranje pak nafupowali, abo kotrež bēchu jimaj wot sōwojeje srijedawšesche cželedže plōdzeni. A woni džechu tam precž, sō bychu do Kananej- sctego kraja pschichli, kotryž cžyśche jemu Bōh hāle pokasacž. Bōh wjedzesche jich po pucz, po kotrymž karawany s Urje psches Haran cžahachu.

A hdyž bēchu k mjeju teho sōameho kraja pschichli, ale sō wo- pēdka wot Boha hišchēze sōnamjo dostali njebēchu, sō maja tu wostacž, pscheczahny Abraham wschū naranichu sctonu tuteho kraja hacž tam, hdyž bēche pośdžischo mēsto Sichea natwarjene, runje srijedž kraja, mjes horomaj Ebal a Garizim, w žōrkojtych dole, 18 hodžin k polnozny wot Jerusalema, a Abraham pscheczēze tež tele mēsto hacž k runinje s hōjom More. Bēche to terebinthowy abo dubowy hajk, muzej, s mjenom More, sctłuchazy. Pschetoz ja tōn czaš bydlachu Kananejny w kraju, teho dla njeśmēdžesche sō- sctahnyć, hdyž druśny hižo bydlachu; wōn sōmēdžesche se sōwojimi sctadłami jenož po stepach cžahacž, kotrychž sō Kananejny njemozo- wachu; tajki kraj pak bēche pōdla hōja More.

Tehdom runje w tutej najrjenskej krajnje sōwji sō Sines Abrahamej a jehō powitajo do tuteho kraja dżesche: Twojemu sōmjenju cžu tōn kraj dacž. A wōn natwari tam wotat Sinesej, kotryž bēche sō jemu sōwji.

(Potraczowanie.)

Nēmiske mišionstwo w rańschim kraju,

to je nēmiske pomoznetowarstwo ja wobohich armenisctich, kotrež sō ja w bohe armeniske sctoty stara, prośny wo woczišchēzenie sctehowazeje powjesče. Dokelž sō sō najchi lubi Sserbja ja tōnle sctit kische sczijanskeje smlinosće sōjimowali a pschezo s nowa swoju smlinosć sōwja s dobrowōlnymi darami, ja wbohe dżēcātka woprowany, sō bychu sō sctoty, kotrež sō sō ja sctiske dary woczahnyłe, tež dale woczahnyć mōhke. Nam sō psche:

Mōzny nadpad na nēmisku sctotownju w Urmia.

Stazija Urmia w Persiskej, hdyž je sctotownja s 80 sctotami

hównosc, a lubosc, i kotrejz je w niej na Bozej roli jako hówny fluzownik swojeho Kujesa dżela.

— Měszanska rada we Wósborfu je tamnišce farste město wupijała a wočakuje samolwjenja w bližšim čašu. Nadžijomnje ho tam herbszy duchowni samolwja, so by Wósborf herbskeho duchowneho dostał, kiž by herbskim stawam wožady w maczernej rěczy fluziciz rǒhl.

— Na Měczinjanškim našypje mješeske ho sańdžemu njedželu lěhny hwojdeden mužsčich a mlodžensčich towarštwow i Budyščina, Lubija, Nowych Koporž a Wósborfa. Se stami bėchu ho wobudlerjo fužodnych wšow a hobotawny mjenowaných towarštwow na rjanym měštnje pod Božim módrnym njebjom šesčli. Pšchithadžaznych witachu hižo i daloka šynki chora posawnistow Budyščiskeho mlodženskeho towarštwja, kotryž tež špěwanje thěrlišchow pšchewodžeske. Njane, posbėhowaze a hnujaze bėchu tež pšchednosčki a narěče, kotrejz ho w šhromadžišnje dzeržachu. W mjenje sarjado-warjow rěčeske knjes bankiski sastojnik Młynk i Budyščina. Wón wuloži, kak móža ho wšchitzy tam lubje witacz jako džeczi teho wulkeho Boha, kiž ho krašnje šjewi w kraleštwje štwórbny, ale hišceze wjazy w kraleštwje hnady. Wošebje hnujaze bėchu šdželenja, kotryž dawaske knjes mišionar Tempel i Mialeho Wjelkowa je hwojeho bohateho našhonjenja w mišionškim džele w Surinamje. Wot teje myšle wulhadžo: „W Božim kraleštwje njeje prósno-khodžerjom“ pokasa na nufnosć duchowneho džela, najprjedy kǒždeho hameho na šebi, potom pak tež na druhich. Towarštwowy hladař Zacharias i Draždžan napominaske i rošhūdženosći w kšhesčizjanškim žiwjenju a thodženju, pokasa na pšchikladach je žiwjenja, kajke bohate a trajaze žohnowanje móže hušo jeniczi živy a rošhūdženy kšhesčizjan wokolo šebje rošhēriciz a wubudžeske i dželawosći we wėštej nadžiji škóněžneho wėšteho dobyčja teho kraleštwja našcheho Kujesa Šesom Khrysta. Šato ho škǒncžto našhileske, wuštupi duchowny wožadny wótz knjes farař Kubiza i Wufez a rěčeske šahorjene a wutrobu šhrėwaze škóněžne dopłown. Wulhadžo wot šłowa (Sach. 1, 16.): „Ša chzu ho i Šerufalemej šašo je šmilnosčju wobrocizcz a mój dom dyrbi w nim hycč twarjenty, praji tón Kujes Zebaoth“ dowjedže wón na šaškǒžu wot njeho čžinjnych historisčich pšchepytanjow wo tamnej krajinyje a jich wobudlerjach nutrinje poškluchaznych pošklucharjom w duchu wróče do šańdženyh čašow, wušbėhny wulki rošdžel mješ tehdomnyh a nēčžišchimi čašami a pokasa, kajke mozy šu nēčžišche kčžejaze wobšejnosče nam pšchinješle, mjenujzy žywa wěra a kšhesčizjanška pobožnosć šjednocženej i dželawosčju a pilnosčju. Wón škónēzi hwoju rjanu narěcz i modlitwu a i pošohnowanjom. Wšchitčich, kotšiz bėchu rjanu hwojdeden wopytali, buchu wosčhewjeni a woni ho domoj wróčichu i tym žadanjom, so bhču i lėtu šašo tajki hwojdeden hwojecziciz móhli.

— Diatoniške wuštawy šu šjawne napominanje na mlode holzy štajke, so bhču ho rošhūdžike, jako diatonišny Božemu kraleštwu fluziciz. Wjazy hacč 13000 diatonišow drje šteja w tu šhwilu we wažnym džele; ale hišceze junkrócč tak wjele je trėbnych, so bhču došahale ša wulku potrebnosć we wošadach. W Barlinje šamym móhlo ho hižo trojzy tak wjele šotrow trjebacz, kaž tam nētko džela a w bėhu čaša budže tam šnawo 10 krócč tak wjele trėbnych.

Š Chiny je powjescz dǒščla, so šu šjednocžene wóšfka město Peking dobyle. Čhinesojo šu zofali. Kšėžorka je twóchnyła. Šam nēmški pošłanz je škónžowany. pošłanzny druhich krajow bėchu hišceze živi a šu ho wulchowali. Šdnyž je tež wěsče tónle přeni wušpėch pšchecziwo Čhinesam šwješelazy, šebi my tola na žane wušchnje myšliciz nješmėmy, so je nētko wójna škónžena. Čhinesiške wóšfko je móžne a móže ho kǒždy wokomik wróčiciz. Š temu ma ho došcčžinjenje žadacz ša škónžowanie nēmškeho pošłanza a tyžazow kšhesčizjanow, dale pak dyrbimi tež rukowanie ša to mēcz, so ho šajke nēšcto wjazy nještanye. Duž je nufne, so ho pšchezo wjazy wojakow do Čhiny ščele a ho tež w tych dnjach pola naš nowi wojazy do Čhiny wuhotuja. Boh chžyl našchich wojowarjom šchitowacz, so bhču šbožownje wojowali ša šwój wótžny kraj!

A ž nj a m.

Pomalu štopasčtaj dwaj mužej po prošchnej dróšy. Pšched rǒžłowym polom woštasčtaj štejo. „Kak wješeli šu žujenžarjo pšchi hwojim čžekim džele!“ pšchisponni tón jedyn. „Šolzy ho na-

powjedacz njemōža, a mužojo ho tež šobu šmėja. Woni drje ho wješela, so móža to žohnowanje domoj thowacz?“

„To najrjeiške na tym žnjowym poli ty njewidžišč“, praji tón drugi. „Šam ta přenja to je.“

„Kjanosčč dyrbi wona hycč?“ drugi šnapschecziwi. „Mi ho šda, kaž by šaldy w jejnym woblicžu wot jow pošnacč wóhl; a kčžejaza wona tola tež njeje.“

„Wona je wučžetka w Božej wučžetni“, drugi dale powjedasche. „Wčžera bėch ja w jejnym domje, jako čžekke hrimanje na njebjeschach štejeske. Šejne džeczi bėchu wokolo njeje. Šenož modlče ho! praji wona. Šdnyž ja pšchi hycčenju šady wušcheho nana thodžju a rǒžku wotbjeram, ho štajnje čžiške we wutrobje modlu, so chžyl nam Boh luby Kujes rjane žito wobarnowacz. Ša mam njebjeskeho Wótza tak lubo a rjane žito tež, kotrejz je nam wobradžil. Ša šebi myšlu, wón ho wješeli, hdyž ho jemu pšchezo džakuju a jeho bjes pšchestaczja prošchu. Šemu to pšchewjele njeje.“

Wješna wóšfka kšronika i lėta 1870.

(Poštracžowanie.)

Bitwišcezo.

Šdže budže wójna wudyriciz a ho wojowacz? W Parisu a po žylim kraju ho wolasche: „Do Barlina! do Barlina!“ a tež pola naš ho powšchitkownje wėrjeske, so budža ho bitwy w Nēmzach bicč, so ho lėwy brjoh Rheina špěchnje dobudže a ho hordym Nēmzam pšchah a šwafka napošžitez. Franzowšojo bėchu džē hacč dotal najšhłunichy lud žyłego šwėta a Napoleon bėške prajil: „Wulki lud, kiž ša pravu wēž wojuje, ho njemōže pšchewinyč. Šǒždy dopjeli hwoju pšchisłušchosć a Kujes njebjesčich wóšfkom budže i nami.“

Bėške ho pošajkim wobšamlko, do nēmškeho kraja šaczahnycz, a džē wote dnja ho na to čžakasche. Wóšfki ministř Le Boeuf bėške w šencáže wosšewil: Franzowška je archiprēt, to rėla: hotowa hacč do najpošledniškeho knesla na šturnjach. Wojakam ho tak rjež pǒda pod nohomaj paleške, njemōžachu docžakacz, dobywajo do Barlina šaczahnycz. Šak hotowa pak Franzowška wopravdže bėške, je ho pošdžišcho w dnjach wot 20. julija hacč do 5. augusta a w bėhu žyšeje wójny pokasalo; a do kotreje štrony mėjachu čžahnycz — tež njewjedžachu. Bėške ho tola žyle njejabžy žyla južna Nēmška jako jedyn muž šbėhnyła a šwój wóšfki mječč čžahnyla.

My w našchey wješzy mėnjachmy, so džel franžowškeho wóšfka pšches Štrašburg do Badeniškeje a Württemberga šaczehnje, a šo hłowne wóšfko i Mēža po dole rėki Rabe pšches město Šaarlouis do Pruskeje šaczehnje. Šo móhla ho žyla Nēmška w prawym čžahu wobronicz a na wójnu šhotowacz a franžowškim nadpadam napšcheczo šupicč, na to ničto njemyšleske. Š so móhlo nēmške wóšfko pšches Weišenburg do našchey čžicheje wješki pšchincč — ho pola naš žanemu čžłowjekej džalo njeje.

Šle tak bhwa to we wóšfkim čžahu! Šǒždy wočakuje drje čžekke domapytanje, krejšchecze, wohen a šapuščenje; ale šo móhlo to wšchitko j e h o domišnu, j e h o wješ, j e h o štatof, j e h o wošobu potrehcicč, na to ničto njeponmyšli.

Šǒždy napjaty na to čžaka, šchto ho štanje, kǒždy i wčžipnosčju na nowinki čžaka, na hrimanje bitwow a powjesče dobyčja, hdyž ho to jenož wšchitko w dalokej krajinyje štawa a žane našche polo ho njewušpčjuje, žadyn kamjen i našcheho doma ho njerosłama. Š kajka šleposč a njełubosč čžłowšeje wutroby! — Ššmy hóršy šhonili, so bėške runje našcha krajina jako bitwišcezo přenšchich najštrawnišchich bitwow wušwolena.

(Poštracžowanie.)

Sudancžla.

Do kotrych woknjeschkow njebjeska hwožka i wješelom hlada?
[шoлжoдaй шhаnшoлжoд oš]

Šchto njewošmje šebi dušhny kšhesčizjan i hłowy, hdyž do Božeje šwajatnyž pšchindže?

[шoлжoд]

Šdny ma ho rohocžan runje tak derje abo šnadž lėpje hacč kralojo ša šlotym šlidom?

[шoлжoдaй шhаnшoлжoд i šhacč]